

Abstrakt v slovenskom jazyku

Medzinárodné investičné arbitráže sú novým a dynamickým faktorom súčasnej globálnej ekonómie a náhrada škody predstavuje jednu z ich hlavných charakteristík, peňažný aspekt. Medzinárodné investičné arbitráže prostredníctvom medzinárodných investičných dohôd chránia strany dohody, štát a investora druhého zmluvného štátu. Potreba náhrady škody poškodenej strane je bezprostredná, aj keď hodnota investície a ocenenie náhrady škody nie je zakotvené v dvojstranných investičných dohodách. Z toho dôvodu je dôležité stanoviť štandardy a princípy, ktorých by sa tribunál mohol pri rozhodovaní držať. Na druhú stranu, je však potrebné zachovať voľné uváženie tribunálu, pretože ocenenie škody závisí na okolnostiach jednotlivých prípadov.

Uznávané pravidlá sú základom predchádzania rozdielov a diskriminácie, a to hlavne z dôvodu častého udeľovania náhrady škody v miliónoch či miliardách amerických dolárov. Cieľom náhrady škody je zaistiť úplnú náhradu poškodenej strane. Predtým, však tribunál musí zistiť hodnotu investície a následne vypočítať náhradu škody použitím jednotlivých metód oceňovania.

Práca si kladie za cieľ skúmať jednotlivé metódy oceňovania investícií, a metódy oceňovania, ktoré využívajú tribunály pri oceňovaní poškodeného majetku. Každá z metód oceňovania je vhodná v odlišných okolnostiach, preto je potrebné, aby tribunál využil znalosti faktov prípadu a na tie aplikoval svoj najlepší úsudok. Cieľom každého tribunálu, by mala byť rovnocenná a úplná náhrada škody.

Práca sa bude zaoberať aj náhradou nemajetkovej ujmy, ako jedného z typov škôd. Nemajetková ujma je konceptom novším a v prevažnej miere stále odmietaným. Aj napriek progresívnej judikatúre niektorých tribunálov, zostáva prístup k nemajetkovej ujme reštriktívny. Tribunály podmieňujú naplnenie znakov ujmy prísnymi pravidlami, čo predstavuje reálne nebezpečenstvo. Práca priblíži roztrieštenú judikatúru a niektoré z hlavných problémov, ktoré sa s ujmu spájajú. Zodpovie otázky ako napríklad: čo je to nemajetková ujma, kto môže žiadať náhradu ujmy a ako môže byť ujma kompenzovaná. Cieľom práce je priblížiť problémy

prístupu k nemajetkovej ujme v minulosti a v súčasnosti v nádeji, že sa judikatúra pomaly ale isto zmení k lepšiemu.